

11

"Teurastamoukontoko?"

A Slaughterhouse Religion?

"... jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan." (Ef. 1:7)

"Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi." (2.Kor. 5:21)

Kristillisen uskon ydin on Jeesuksen Kristuksen Golgatalla vuodatettu veri ainoana kelpollisena sijaissovituksena ihmiskunnan synneistä. Evankeliumin sanoma vaatii tämän perustuksen. Raamattu sanoo, että synnin palkka on kuolema -- siten jokaisen elävän ihmisen pitäisi kohdata hengellinen kuolemanrangaistus, koska kukaan meistä ei ole synnitön, koska olemme syntymässämme saaneet koskemattoman synnin luonnon. Saatana vihaa evankeliumin sanomaa. Hän ymmärtää, mitä evankeliumi merkitsee ja hänen ohjelmansa on pettää ihmiskunta ymmärtämästä ja uskomasta, jotta he voivat kärsiä ikuisesti hänen kanssansa. Vaikka Raamattu tekee hyvin selväksi Kristuksen kuoleman välttämättömyyden pelastuaksemme, niin jotkut ovat sitä mieltä, että tämä tekee Jumalasta verenhimoisen barbaarin. Syvälle juurtuneena Esiintulevan Kirkon rakenteessa on juuri tällainen käsitys.

"Esisivistynyttä barbariaa"

Monet esiintulevan kirkon liikkeessä vastustaisivat kiivaasti, jos joku sanoisi heille, että esiintulevan kirkon johtajat eivät pidä rististä. He hyppäisivät pystyyn ja sanoisivat: "Kylläpäp pitävät. Olen kuullut heidän puhuvan Jeesuksesta ja siitä, kun Hän meni Ristille. He sanovat rakastavansa Ristiä."

Jotkut esiintulevan kirkon johtajat todella sanovat rakastavansa ristiä, mutta taustasy siihen on kasvattamassa vaikutustaan heidän keskuudessaan. Sen mukaan Jeesuksen meno ristille oli esimerkki uhrista ja palvelijan roolista, jota meidän pitäisi seurata, mutta ajatus, että Jumala lähettäisi Poikansa väkivaltaiseen kuolemaan ihmiskunnan syntien vuoksi -- se ei kertakaikkiaan kuulu Jumalan olemukseen. Rakastava Jumala ei ikinä tekisi sitä! Sellainen väkivalta tekisi kristinuskosta "teurastamoukontoa."¹

Liberaalteologi ja New York'in Riverside -kirkon pastori, Harry Emerson Fosdick (1878-1969), uskoi, että oppi sovituksesta, jossa "Jeesus kärsi meidän sijaisnämme" syntiemme tähden on "esisivistynyttä (precivilized) barbariaa."²

Kirjassaan, *The Modern Use of the Bible (Moderni Raamatun käyttö)*, Fosdick sanoo, että ristille menevä Jeesus pitäisi nähdä palvelevan ja uhrautuvan elämän esimerkkinä eikä rinnastettuna "vanhoihin eläinuhreihin" eikä "tehtynä pyhäksi paholaisen petkutukseksi" Jumalan taholta. Kirjassaan, *Dear Mr. Brown (Rakas herra Brown)*, Fosdick sanoo:

Liian monet sovituksen teorit olettavat, että yhdellä ainoalla ylimmäispapillisella itsensä uhraamisella Kristus pelasti maailman.⁴

Fosdick päättää väitteensä huudahdukseen -- "Ei!" Hän painottaa: "Nämä legalistiset sovituksen teorit ovat minun arvioni mukaan teologinen häpeätähra."⁵

Fosdick katsoi idean, että Jumala todellisesti lähettäisi Poikansa kuolemaan ristillä *ottamaan meidän paikkamme*, olevan perustus "väkivaltaiselle ja veriselle uskonnolle." Hän hylkäsi Raamatun sanoman sovituksesta ja sijaisuhrista.

Fosdick oli New York City'n Riverside Church'in pastorina vv. 1925 - 1946. Vaikka hän on kauan sitten kuollut, hänen ideologiansa on jäänyt koskemattomaksi ja ajelehtinut sellaisenaan esiintulevaan kirkkoon. Lokakuussa 2006 Riverside Church piti 5. konvokaation entisen pastorinsa kunniaksi. Kaksi esiintulevan kirkon vaikutusvaltaisinta johtajaa olivat siellä puhujina Fosdick'in kunniaksi -- McLaren ja Tony Campolo.⁶ Kuten tulen osoittamaan, McLaren on samalla aaltopituudella Fosdick'in kanssa, mitä tulee näkemykseen rististä.

"Väärää mainosta Jumalalle"

Eräässä haastattelussa Brian McLaren kyseenalaisti idean Jumalasta, joka lähettää Poikansa väkivaltaiseen kuolemaan, kutsuen sitä "vääräksi Jumalan mainostamiseksi":

Eräs valtava ongelma on perinteinen käsitys helvetistä. Koska jos risti on sopusoinnussa Jeesuksen opetuksen kanssa, niin silloin -- en halua sanoa, että ainoa, enkä taatusti halua sanoa, että edes ensisijainen -- vaan ensisijainen ristin merkitys on, että Jumalan valtakunta ei tule kuten tämän maailman valtakunnat, väkivallalla ja ihmisten pakottamisella, vaan että Jumalan valtakunta tulee kärsimyksen ja alttiin, vapaaehtoisen uhrin kautta. On kuitenkin ironista, että oppi helvetistä pohjimmiltaan sanoo: ei, tuo ei ole todella totta. Että lopussa Jumala saa tahtonsa läpi pakottamisen, väkivallan, uhkailun ja ylivallan kautta, aivan kuten jokainen toinen valtakunta. Risti ei silloin ole keskipiste. Risti on lähes häiriötekijä ja *väärää mainosta Jumalalle*.⁷

Mikä erinomainen esimerkki uskosta, jota vastaan hyökätään ja *kokonaan uudesta näkökulmasta* ajattelemisen seurauksista. Jos McLaren on oikeassa, niin kaikki, jotka koskaan ovat uskoneet Kristuksen sovitukseen, on johdettu harhaan. McLaren on ottanut vapauden Raamattua vääristelemällä määrittellä uudelleen, mitä usko tarkoittaa, tai mikä vielä pahempaa, sanomalla juuri päinvastaista, kuin innoitettu Jumalan Sana sanoo. Tämä on rienausta! McLaren sanoo myös:

Ja minä kuulin erään tunnetun kristillisen johtajan, joka -- en halua mainita hänen nimeään suojellakseni hänen mainettaan, koska jotkut käyttäisivät tätä häntä vastaan. Kuitenkin kuulin hänen sanovan tähän tapaan: Perinteinen käsitys on, että Jumala pyytää meiltä jotakin sellaista, johon Hän ei pysty itsekään. Jumala pyytää meitä antamaan anteeksi ihmisille. Jumala on kuitenkin kykenemätön antamaan anteeksi. Jumala ei voi antaa anteeksi, ellei Hän ensin rankaise jotakuta sen henkilön asemesta, jolle Hän aikoi antaa anteeksi. Jumala ei sano sinulle asioita -- anna anteeksi vaimollesi ja sitten mene potkimaan koiraa purkaaksesi kiukkusi. Jumala pyytää sinua todella antamaan anteeksi. Ja siinä on tiettyä järkeä, että yleinen käsitys sovituksesta esittää Jumalan, joka on kykenemätön antamaan anteeksi -- ellei hän potki jotakuta toista.⁸

Saadaksemme lisää tukea sille, että McLaren hylkää sanoman Kristuksen sovituksesta veren kautta, me käännyimme episkopaalisen papin Alan Jones'in puoleen. Kirjassaan *Reimagining Christianity (Kristinuskon uusi ohjelmoiminen)*, Jones vie läpi tämän idean, että Jumala ei milloinkaan tarkoittanut, että Jeesuksen uhrin ristillä pidettäisiin syntiemme maksamisena:

Seurakunnan keskittyminen Jeesuksen kuolemaan universaalisen pelastuksen tekona täytyy loppua ja risti kristillisessä uskossa täytyy ohjelmoida uudelleen (reimagine). Miksi? Koska sen takana on kultti kärsimyksestä ja kostonhimoisesta Jumalasta.⁹

Toinen oikeutetun kritiikin haara osoittaa ristiin sisältyvään olettamukseen, että Jeesuksen uhrin oli määrä lepyttää vihainen Jumala. Sijaisrangaistus oli tämän häijyn opin nimi.¹⁰

Brian McLaren on suositellut kirjaa, *Reimagining Christianity* ja sanoo kirjasta:

Jones on pioneeri kristillisen uskon uudelleen määrittelemisen alueella ja se nousee esiin aidosta hengellisyydestä. Hänen teoksensa innostaa ja rohkaisee minua syvästi. ¹¹

“Tuo Jumala ei ole olemassa”

Tämä idea, että hyljätään Jumalan Jeesuksen Kristuksen päälle meidän tähtemme langettama tuomio, ei rajoitu vain Fosdick'iin, tai McLaren'iin. Tosiasiassa sellainen hylkääminen on integroitu monien muiden opetuksiin. William Shannon (katolisen mystikon ja munkin, Thomas Merton'in, elämäkertakirjailija) sanoi vuonna 1991:

Tämä on tyypillinen patriarkaalin käsitys Jumalasta. Hän on Nooan Jumala, joka näkee ihmiset syvällä synnissä, katuu tehneensä heidät ja päättää tuhota heidät. Hän on erämaan Jumala, joka lähettää käärmeitä puremaan kansaansa, koska he napisivat Häntä vastaan. Hän on Daavidin Jumala, joka käytännöllisesti katsoen hävittää kansan ... Hän on Jumala, joka vaatii Poikansa viimeisenkin veripisaran, jotta Hänen oikeutettu synnin nostattama vihansa lepytettäisiin. Tämä Jumala, jonka mieli ailahtelee armollisuuden ja raivoisan vihan välillä ... *Tämä Jumala ei ole olemassa.*¹²

Siis toisin sanoen Fosdick'in, McLaren'in ja Shannon'in mukaan Jeesus pitäisi nähdä *uhrautumisen mallina* seurattavaksi elämässämme, mutta nähdä Isä Jumala synnin tuomarina ei ole oikea näkemys Jumalasta. Ne, jotka hylkäävät sovituksen tietävät, että suurin uhka heidän harhaoppisille käsityksilleen ovat ne, jotka ottavat Raamatun kirjaimellisesti ja vakavasti. Fosdick selittää:

Jos sinun pitäisi puhua tuolle fundamentalistiselle saarnaajalle, niin hän epäilemättä vaatisi sinua uskomaan "sijaisteoriaan" sovituksesta – nimittäin, että Jeesus kärsi sijaisena tähtemme meille kuuluvan syntiemme rangaistuksen ... Mutta voitko kuvitella modernia oikeussalia sivistyneessä maassa, jossa viatonta rangaistaan tarkoituksella toisen ihmisen rikoksesta? ... Sijaissovitus ... oli kauan historiassa monessa rangaistussysteemissä, mutta nyt se on esisivistynyttä barbariaa; ei mikään maallinen oikeus sietäisi sitä ideaa hetkeäkään; vain määrättyissä yli-ikäisissä teologioissa sitä säilytetään Herramme kuoleman selityksenä.... Kristuksen uhrautuva elämä ja kuolema ovat liian pyhiä sillä tavalla väärin esitettäväksi. ¹³

Tämä on toinen täydellinen esimerkki siitä, kuinka Esiintuleva Kirkko kääntää opin, jota se ei ymmärrä, pilkaksi Raamattua ja Jumalan pelastussuunnitelmaa vastaan. Jumalan tiet eivät ole meidän teitämme ja jos odotamme niiden olevan linjassa meidän oman inhimillisen järkeilyämme kanssa, se on naurettavaa:

Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne. (Jes. 55: 8-9)

Entinen katolinen pappi, Brennan Manning, on ollut tärkeä vaikuttaja esiintulevassa hengellisyydessä. Kirjassaan, *Above All (Kaiken yläpuolella)*, vuodelta 2003 hän lainaa William Shannon'ia lähes sanasta sanaan sovitusta koskien:

Jumala, jonka mieli ailahtelee armollisuuden ja raivoisan vihan välillä ... Jumala, joka vaatii viimeisenkin Poikansa veripisaran, jotta Hänen oikeutettu synnin nostattama vihansa lepytettäisiin, ei ole se Jumala, joka on ilmoitettu Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hänessä. Ja jos hän ei ole Jeesuksen Jumala, *hän ei ole olemassa.*¹⁴

"Kuolema maailman synnin tähden "

Marcus Borg on kunnioitettu uskonnon ja kulttuurin professori sekä Hundere -palkittu uskonnon kurssien johtaja Oregonin valtion yliopistossa. Hän on luennoitsija sekä useiden kirjojen tekijä, joista muutamia ovat kirjat *Jesus and Buddha*, *The God We Never Knew (Jumala, jota emme koskaan ole tunteneet)* ja *Reading the Bible Again for the First Time: Taking the Bible Seriously But*

not Literally (Lue Raamattu uudelleen ensimmäisen kerran: Ota Raamattu vakavasti, mutta älä kirjaimellisesti) Vaikka useimmat eivät pidä häntä esiintulevan kirkon johtajana, hänen ajattelunsa on suuresti vaikuttanut liikkeeseen ja sen johtajiin. Brian McLaren sanoo, että hän "arvostaa suuresti"¹⁵ Borg'ia; he kaksi osallistuivat kesäseminaarien sarjaan hengellisyksienvälisessä keskuksessa Oregonin Portland'issa vuonna 2006.¹⁶ Rob Bell viittaa häneen ja ylistää häntä suositussa kirjassaan *Velvet Elvis (Samettinen Elvis)*.¹⁷ Walter Brueggemann, Columbia'n teologisen seminaarin professori ja yksi Richard Foster'in kirjan, *Renovare spiritual Formation Study Bible*, avustajista pitää Borg'ia esiintulevan hengellisyyden olennaisena osana. Brueggemann sanoo:

Marcus Borg on avainvoima kristillisen uskon esiintulevassa "uudessa paradigmassa."¹⁸

Borg selittää kirjassaan, *The God We Never Knew (Jumala, jota emme koskaan tunteneet)*, että hänen käsityksensä Jumalasta, Raamatusta ja kristinuskosta muuttuivat hänen ollessaan seminaarissa:

Luovuin käsityksestä, että Raamattu olisi jumalallinen tuote. Opin, että se on inhimillinen kulttuurillinen tuote, kahden muinaisen yhteiskunnan tuote, raamatullisen Israelin ja varhaisen kristikunnan. Sellaisena se sisältää heidän käsityksiään ja painotuksiaan eikä Jumalalta suoraan, tai jossakin määrin suoraan tulevia ilmoituksia... Totesin, että mitä tahansa "jumalallinen ilmoitus" ja "Raamatun innoitus" tarkoittivatkaan (jos ne yleensä tarkoittivat mitään), niin ne eivät tarkoittaneet, että Raamattu olisi jumalallinen tuote, jolla olisi jumalallinen arvovalta.¹⁹

Tämä asenne varmasti selittää, kuinka Borg saattoi sanoa:

Melko varmasti Jeesus ei syntynyt neitsyestä, ei pitänyt itseään Jumalan Poikana eikä nähnyt päämääränään kuolla maailman syntien tähden.²⁰

Jos se, mitä Borg sanoo, on totta, niin meidän olisi heitettävä pois Joh. 3:16, joka sanoo, että Jumala rakasti maailma niin, että antoi ainoan Poikansa ja meidän olisi hyljättävä veriuhrin käsite, joka on vallitseva kautta koko Raamatun. Vanhassa Testamentissa se on selvä:

Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että se tuottaisi teille sovituksen; sillä veri tuottaa sovituksen, koska sielu on siinä. (3.Moos. 17:11)

Borg kuitenkin hylkää tämän painotuksen:

Jos luulemme, että Pääsiäisen keskeinen tarkoitus [ylösnousemus] riippuu jostakin erikoisesta tapahtumasta Jeesuksen ruumiille, niin me emme saavuta Pääsiäisen sanoman päätarkoitusta ja trivialisoimme koko kertomuksen. Jos yhdistämme Pääsiäisen ensisijaisesti toivoomme kuolemanjälkeisestä elämästä, ikään kuin kuolemanjälkeinen olemassaolomme riippuisi siitä, että Jumala muutti Jeesuksen ruumiin, niin me alennamme kertomuksen poliittisesti kesytetyksi kaipaukseksi eloonjäämisestämme kuoleman yli.²¹

Mitä on tämän käsityksen takana? Kuuntele erästä uusiaikalaista, joka kuvailee, mitä on tämän ajattelutavan taustalla:

Jeesus oli historiallinen henkilö, ihminen tulossa Kristukseksi. Christos on ikuinen olemisen transpersonaalinen tila. Jeesus ei sanonut, että tämä hänessä havaittu tietoisuuden korkeampi tila oli yksin hänen kaiken aikaa. Eikä hän kutsunut meitä palvomaan häntä. Sen sijaan hän kutsui meitä seuraamaan häntä, seuraamaan hänen askelissaan, oppimaan hänestä, hänen esimerkistään.²²

Fosdick yhtyi tähän. Sanoessaan: "Kristuksen uhrautuva elämä ja kuolema ovat liian pyhiä sillä tavalla väärin esitettäviksi," hän tarkoittaa, että Kristus on esimerkki seurattavaksi, ei viaton uhri meidän syyllisyytemme tähden ja siksi ylistyksen ja palvonnan arvoinen. Saatana haluaa epätoivoisesti tulla kumarretuksi ja palvotuksi Jumalana. Hän vihaa kaikkea, minkä puolesta Jeesus

kuoli. Jeesus Kristus, Jumala lihassa, osti omalla verellään niiden elämän, jotka on kirjoitettu Elämän Kirjaan.

Raamattu sanoo: "Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista" (Hepr. 9:22) ja myös "hän on yhden ainoan kerran maailmanaikojen lopulla ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä" (Hepr. 9:26). Täytyykö meidän hyljätä nämä Kirjoitukset ja myös toiset, jotka puhuvat sovituksista, koska se ei kuulosta loogiselta? Raamattu sanoo, että lihallinen mieli on vihollisuutta Jumalaa vastaan. Meidän täytyy tunnustaa, että Raamattu on Jumalan ilmoitus itsestään ihmiselle. Se on meidän lopullinen auktoriteettimme ja meidän täytyy riippua sen opetusten totuudessa:

Siinä on rakkaus - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi. (1.Joh. 4:10, 14)